

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З КОНТРАГЕНТАМИ

Матковська Д.А., здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Кузьменко О.П.

Київський національний торговельно-економічний університет

У ході своєї господарської діяльності всі комерційні організації вступають в економічні відносини з іншими фізичними та юридичними особами. Процес бухгалтерського обліку розрахунків з контрагентами дуже важливий для відображення результатів поточної діяльності комерційного підприємства, при цьому він постійно еволюціонує, що пов'язано з трансформацією та глобалізацією економічних відносин в розрізі міжнародних зв'язків.

Документальне оформлення розрахунків з дебіторами і кредиторами займає важливе місце в робочому процесі організації. Трапляються ситуації коли деякі документи, такі як транспортна накладна чи заявка на перевезення, оформлені неналежним чином, не повністю заповнені реквізитами організації або інформація про вантаж. Крім цього, рахунки на оплату за певний період часу зберігаються в бухгалтерії в невірній хронологічній послідовності. Керівництву або головному бухгалтеру необхідно приділити увагу цьому питанню. Це не є грубим порушенням, але для зручності рекомендується розібрати документи по датах, а також повністю заповнити відсутні відомості в деяких примірниках документів.

Практичний досвід діяльності вітчизняних підприємств свідчить про те, що більшість керівників, а найчастіше малих підприємств, не звертають увагу на створення спеціальних служб внутрішнього контролю адже вони не вважають, що це є заходом саме для підтримання фінансової стійкості підприємства [1].

На багатьох підприємствах недостатньо врегульована процедура повернення. Необхідно відстежувати повернення документів, підписаних з боку дебіторів. До числа таких документів належать договори про надання послуг, акти наданих послуг та акти звірок. Відсутність даних документів може призвести до небажаних наслідків, наприклад, можуть виникнути труднощі при стягненні дебіторської заборгованості через виконавче провадження.

У даній ситуації можна порекомендувати створити реєстр контрагентів, де бухгалтер відзначатиме повернення підписаних документів. Таким чином легше відстежити замовника, який не повернув підписані документи і вжити заходів щодо їх повернення.

Робота з дебіторською заборгованістю вимагає ретельної уваги і контролю, так як борги дебіторів є джерелом погашення кредиторської заборгованості організації.

Також підприємству, для забезпечення ефективного управління дебіторською заборгованістю, слід звернути увагу на розробку власної політики та системи заходів, закріпивши її у документі, наприклад, це може бути «Положення про управління дебіторською заборгованістю» на підприємстві. Варто звернути увагу на те, що дебіторська заборгованість є досить нормальним явищем на підприємстві доти, доки вона є контрольованою та своєчасно погашається, а не коли ситуація з боргом стає безнадійною [2].

Крім того, слід запропонувати організаціям сканувати документи, що знаходяться на паперовому носії. Наприклад, для початку систематизувати інформацію по конкретному контрагенту, потім за назвою документа (заявка на перевезення, договір про надання послуг, рахунок на оплату тощо) і в хронологічній послідовності, ця процедура корисна, так як в організацію періодично можуть приходити запити документів з податкової служби або банку. Для

швидкого реагування на такі запити раціональніше зберігати документи і в електронному вигляді.

Рекомендується проводити інвентаризацію не один раз на рік, перед складанням річної фінансової звітності, а організувати даний захід частіше, наприклад, один раз в квартал.

Інвентаризаційна комісія, створена відповідно до наказу директора організації, в ході своєї роботи повинна встановити правильність розрахунків з податковими органами, бюджетом та іншими організаціями, а також правильність і обґрунтованість сум дебіторської і кредиторської заборгованостей (а також депонентської заборгованості, якщо така є).

Підприємствам слід частіше запитувати акти звірки у ключових контрагентів з метою якнайшвидшого виявлення помилок в бухгалтерському обліку і негайного їх виправлення.

Для вирішення наявних проблем із обліком дебіторської заборгованості та з метою його поліпшення, необхідно:

- приділити увагу вдосконаленню нормативного забезпечення обліку дебіторської заборгованості;
- гармонізувати бухгалтерський і податковий облік у частині формування резерву сумнівних боргів, обліку сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості;
- створити відділ внутрішнього контролю за сумнівною та безнадійною заборгованістю;
- забезпечити своєчасний контроль співвідношення заборгованостей.

Підводячи підсумки з питання вдосконалення організації розрахунків з контрагентами, підкреслимо, що правильний і якісний облік вкрай важливий для керівництва організації.

Необхідно частіше контролювати облік за допомогою проведення внутрішніх контрольних заходів, що включають перевірку документів і правильності відображення го-

сподарських операцій, щоб не допускати навіть найменших недоліків в організації бухгалтерського обліку розрахунків з контрагентами.

Перелік посилань:

1. Дроздова О. Г., Пашенко І. В. Проблеми обліку дебіторської заборгованості в Україні та шляхи їх вирішення. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2018. № 5. С. 94–98.

2. Воротнюк І. М. Особливості управління дебіторською заборгованістю малого підприємства. 2019. URL: <http://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/27453> (дата звернення: 13.04.2021)

3. Мордань Є. Ю., Соломаха А. О. Системний підхід до управління дебіторською заборгованістю підприємства. *Вісник СумДУ. Сер. Економіка*. 2019. № 2. С. 70–79.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ І МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Савченко Д.В., здобувач вищої освіти

Разгоняєв Г.В., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Болдовська К.П., канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Аналіз наукової літератури дає змогу констатувати, що в науковому соціумі відсутній єдиний концептуальний підхід щодо методики аудиту виробничих запасів. Комплексний аналіз нормативно-правового регулювання аудиторської перевірки організації бухгалтерського обліку та наукових праць [1-12] дає змогу виокремити такі ключові організаційно-методичні особливості аудиту виробничих запасів.

Під методикою аудиту виробничих запасів слід розуміти сукупність способів і прийомів вивчення і перевірки даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності, що стосуються виробничих запасів суб'єкта господарювання, з метою висловлення незалежної думки аудитора